

ISTARSKO GOVEDO

S. Orbanić

Ukratko o istarskom govedu

Prema nekim izvorima ovo govedo potomak je goveda dovedenih ovamo iz panonskih ravnica, odnosno iz stepe južne Rusije i Besarabije od strane Atilinih hordi u petom stoljeću n. e. Početkom 19. stoljeća vršena su križanja tog goveda s govedima iste podolske skupine iz talijanskih pokrajina (Romagna, Puglia, Marche). Tako je uz manji priliv krvi talijanskih tipova podolskog goveda u uvjetima Istre, kroz duži period stvoren poseban tip "istarsko govedo".

Karakteristike ovog goveda su:

- zbijena i čvrsta goveda s jakom koštanom osnovom
- noge snažne i pravilnih stavova
- čvrsti papci
- boja dlake siva (svijetlo do tamno siva)
- glava slična podolcu
- rogovi ligasti
- mliječnost 800-1200 lit. u laktaciji
- mlijeko, oko 4,2% m. m.
- masa krava u priplodnoj kondiciji - 550 kg i više
- masa bikova 750 - 900 kg
- visina grebena krava prosječno 137 cm
- visina grebena bikova prosječno 150 cm

To je tipično radno govedo koje je pratilo svog gospodara u svim mukotrpnim težačkim poslovima. Pojavom mehanizacije i nošeno procesima deagrarijacije, istarsko govedo gotovo je nestalo. Dvadesetih godina 19. stoljeća istarskim je pašnjacima paslo 50.000 goveda, taj broj polako je opadao tako da je 1972. godine bilo oko 10.500 grla dok danas u Istri ima svega stotinjak grla istarskog goveda.

Popisom svih grla u tipu istarskog goveda u seljačkim gospodarstvima Istre kojeg je izvršio Institut za poljoprivredu i turizam iz Poreča na poticaj Županije Istrske i Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

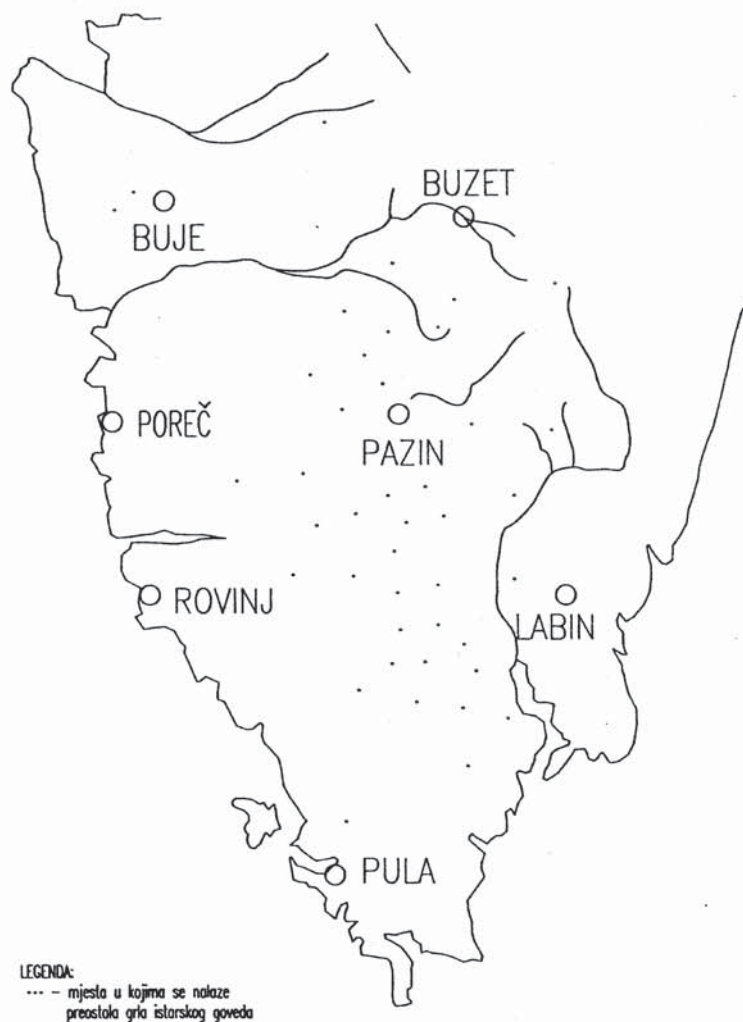
Dobiveni su podaci o broju, starosnoj i spolnoj strukturi ostataka nekad brojne populacije ovog goveda.

Silvano Orbanić, dipl. inž., Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč

(377)

STOČARSTVO 48:1994 (9-10) 377-379

Današnji broj goveda u tipu ISTARSKOG GOVEDA je slijedeći:

a) u seljačkim gospodarstvima

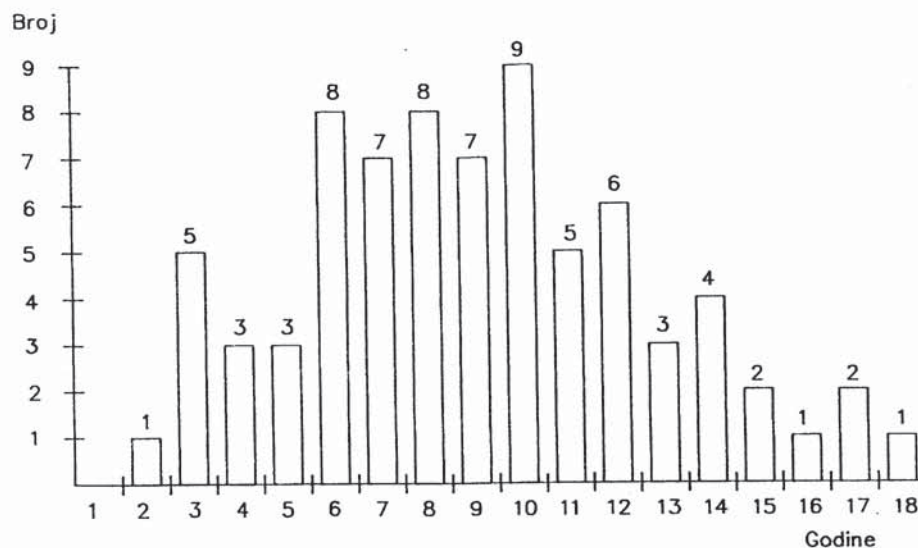
- 75 krava

- 3 bika

- 10 teladi (5 m, 5 ž)

b) još dvadesetak grla nalazi se pod kontrolom selekcijske službe.

Dob krava populacije istarskog goveda

Većina pronađenih krava u seljačkim gospodarstvima nastala je u zemaljskom uzgoju kao produkt prirodnog pripusta tako da nisu u rodbinskim vezama s bikovima čija se sperma nalazi u Centru za reprodukciju u stočarstvu Hrvatske (Bodul, Ras). Manji broj mlađih krava a i većina teladi potomci su navedenih bikova.

- Izvori: 1. Zaštita istarskog goveda
P. Caput, Z. Gašpert, N. Rimanić
2. Pasmine goveda
S. Vujčić